

Lausuntopyyntö: Ympäristönsuojelulain mukainen lupahakemus; Haverön Lohi Oy, Aasla, Naantali

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 24.08.2022 § 50

765/11.01.00.06/2022

Valmistelija Ympäristöpäällikkö, Saija Kajala, 15.8.2022:

Dnro ESAVI/36368/2021

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Haverön Lohi Oy:n ympäristönsuojelulain mukaisesta hakemuksesta, joka koskee kalojen kasvattamista. Lausunto pyydetään 8.8.2022 mennessä. Lisäaikaa lausunnon antamiselle on myönnetty 26.8.2022 saakka.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Haverön Lohi Oy:llä on Korkeimman hallinto-oikeuden 11.03.2016 myöntämä lupa dnro 720/1/13 (ESAVI/257/04.08/2011) kalojen kasvattamiseen verkkoaltaissa meressä Naantalin kaupungin Vanhakylän kylässä Länsitalo –nimisen tilan RN:o 1:30 vesialueella Hämmärönsalmessa vuoden 2022 loppuun saakka. Haverön Lohi Oy on ostanut nyt kyseessä olevan luvan mahdollistaman kalankasvatustoiminnan Patalohi Oy:ltä ja vuokrannut luvan tarkoittamaa toimintaa varten tarvittavan vesialueen. Nykyisen luvan toiminnalle asettamat rajoitukset ovat seuraavat: Altaiden yhteispinta-ala saa olla enintään 1.370 neliometriä ja kalojen kasvatukseen käytetty rehu saa sisältää fosforia enintään 480 kiloa/a ja typpeä enintään 3.600 kiloa/a.

Laitoksella kasvatetaan kirjolohia teuraskaloiksi. Kalat kasvatetaan meressä kelluvissa verkkoaltaissa, joiden tuki- ja kelluntarakenteet ovat metallia ja muovia. Altaat on ankkuroitu paikoilleen ja merkitty merenkulkuviranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti. Kalojen ruokinta tapahtuu pendel-automaateilla ja näin vältetään ohiruokinta lähes täydellisesti.

Laitoksella kuolee vuosittain noin 300 kiloa kalaa, jotka kerätään, kompostoidaan ja levitetään sen jälkeen yhtiön omistajan pelloille Nauvon Haveröön maanparannusaineeksi. Rehujen kuljetukseen ja säilytykseen käytettävät suursäkit kerätään ja viedään kierrätykseen.

Kalat perataan pääsääntöisesti syksyisin ja talvisin. Syksyllä perattavat kalat kuljetetaan elävinä meritse Nauvoon Haverön saaren edustalla sijaitsevalle Sahalahden talvisäilytyspaikalle.

Vireillä olevassa lupahakemuksessa esitetyn kalojen lisäkasvutavoitteen ja rehujen sisältämän fosfori- sekä typpimäärän mukaan laskettuna vuodessa mereen joutuva ravinnemäärä on 260 kg fosforia ja 2 187 kg typpeä.

Hakemuksen mukainen toiminta on laajuudeltaan ja toteutustavoiltaan samanlaista kuin voimassa olevan luvan mahdollistama toiminta lukuun

ottamatta sitä, että rehujen sisältämän typen määrä on 100 kg/a suurempi kuin voimassa olevassa luvassa.

Haverön Lohi Oy hakee kalankasvatustoiminnan jatkamiselle lupaa ensisijaisesti kymmeneksi vuodeksi siitä lukien kun lupa on saanut lainvoiman ja toissijaisesti vuoden 2032 loppuun saakka.

Toiminnan vaikutukset ympäristöön

Laitoksesta ei hakijayhtiöllä olevan tiedon ja kokemuksen perusteella aiheudu hajupäästöjä ilmaan eikä myöskään päästöjä maaperään. Kasvatuspaikka on suurten aukkovesien välisessä voimakasvirtaisessa salmessa sijaitseva vesialue. Lisäksi vallitsevat tuulet ja merenpinnan korkeusvaihtelut tehostavat veden vaihtuvuutta. Laitoksen toiminnasta Hämmärönsalmessa ei aiheudu vesilain tarkoittamaa veden laadun vahingollista muuttumista, ilmeistä vahinkoa kalakannoille, ympäristön viihtyisyyden melkoista vähentymistä, vaaraa terveydelle tai muuta niihin verrattavaa yksityisen tai yleisen edun loukkausta eikä muutakaan ympäristöluvan tarkoittamaa haittaa tai vahinkoa ympäristölle.

Saaristomeren alueella ja samanaikaisesti kalojen rehut ja rehukertoimet ovat olennaisesti kehittyneet, minkä vuosi kalankasvatuksen aiheuttama kokonaiskuormitus on olennaisesti alentunut. Edellä oleva huomioon ottaen lupahakemuksessa esitetyt fosfori- ja typpimäärät ovat perusteltuja ja vesiensuojelun kokonaistavoitteen mukaisia.

Laitosta lähinnä sijaitseva Natura-alue on Aasla-Krampin alue. Laitoksella ei ole yksin taikka yhdessä toisten lähialueella toimivien laitosten kanssa vaikutuksia niihin luontotyypeihin tai lintulajeihin, joiden vuoksi kyseinen alue on otettu mukaan Natura-ohjelmaan. Suojeltavat luontoarvot sijaitsevat niin kaukana nyt kyseessä olevasta laitoksesta, että laitoksen toiminnalla ei ole niihin vaikutusta. Vesiyhteys kluuveihin on etupäässä syksyllä ja talvella, kun merivesi on sekoittunut niin, ettei kalankasvatuksen vaikutus erotu. Lyhytaikainen meriveden nousu ei vaikuta suojeltujen kluuvien rehevyyteen tai ekologiaan haitallisesti.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja ympäristön kannalta parhaan käytännön soveltamisesta

Nyt käytössä oleva ja lupahakemuksen tarkoittama kalojen kasvattaminen ja säilyttäminen verkkoaltaissa on ainoa teknisesti ja taloudellisesti mahdollinen vaihtoehto. Umpikasseissa tapahtuva kalankasvatus ei ole nykYTEKNIKALLA perusteltavissa oleva vaihtoehto, koska se ei ole toteutettavissa teknisesti eikä taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Umpikassit eivät kestä nyt kyseessä olevalla merialueella vuosittain esiintyviä myrskyjä, joten umpikassien käyttö on poissuljettu kasvatusmuoto. Verkkoallaskasvatuksen syrjäyttävää kasvatusmenetelmää ei ole näköpiirissä, koska merikasvatus asettaa omat reunaehtonsa käytettäville menetelmille ja niiden soveltavuudelle Suomen olosuhteisiin. Tärkeimpinä kehitystyön kohteina ovat rehujen ominaisuudet ja ruokintamenetelmät, joita kehittämällä ympäristövaikutuksiin voidaan vaikuttaa. Haverön Lohi Oy käyttää kalojen ruokintaan kaikilla laitoksillaan ns. Itämerirehua, jolloin rehun kuormittava kokonaisvaikutus on alimmillaan. Itämerirehun vähäinen kuormitusvaikutus perustuu siihen, että rehun raaka-aineena käytetään pääosin Itämerestä kalastettua kalaa, mikä siten alentaa rehun kuormitusvaikutusta. Lisäksi Itämerirehun pieni rehukerros mahdollistaa suuremman tuotantomäärän kokonaiskuormituksen silti lisääntymättä verrattuna muihin rehutyypeihin.

Hankkeen vaikutukset Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa 2022–2027 esitettyihin tavoitteisiin

Kuten vesienhoitosuunnitelman sivulla 55 on todettu, niin alueen kalankasvatuksen tuotantomäärien alenemisen, rehujen ja ruokintamenetelmien kehittymisen ja vesiensuojelutoimien seurauksena on kalankasvatuksesta johtuvan ravinnekuormituksen määrä vähentynyt lähes 70 prosenttia. Vaikka kalankasvatuksen ravinnekuormituksen osuus läntisellä vesienhoitoalueella on kokonaisuudessaan pieni, voi sillä kuitenkin olla paikallisia vaikutuksia. Tämän vuoksi tulee toiminnan aiheuttamien päästöjen määriä suhteessa tuotantomääriin edelleen systemaattisesti vähentää toiminnan edellytyksistä samalla huolehtien.

Suunnitelmassa on todettu, että verkkoallaskasvatuksen ympäristövaikutuksia voidaan edistää parhaan käytännön (BEP) periaatteen mukaisesti. Koska allaskasvatukseen ei ole sovellettavissa vesiensuojelutekniikkaa, ovat nämä toimenpiteet täydentäviä toimenpiteitä. Tärkeimpinä kehitystyön kohteina ovat edelleen rehujen ominaisuudet eli rehun koostumus ja rehukerroin sekä ruokintamenetelmät, joita kehittämällä ympäristövaikutuksiin voidaan vaikuttaa.

Kasvatuspaikka on aukkoveden reunalla sijaitseva vesialue. Lisäksi vallitsevat tuulet ja merenpinnan korkeusvaihtelut tehostavat veden vaihtuvuutta vähentäen näin toiminnan mahdollisia paikallisia vaikutuksia.

Oheismateriaali:

- Sijaintikartta
- Ympäristölupapäätös Dnro ESAVI/257/04.08/2011
- Vaasan hallinto-oikeuden päätös nro 15/0086/3
- Korkeimman hallinto-oikeuden päätös Dnro 720/1/15

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Naantalin kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta päättää todeta lausuntonaan, ettei sillä ole ympäristölupahakemuksesta huomautettavaa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Ympäristöpäällikön päätösehdotus hyväksyttiin. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.